

ความสัมพันธ์ระหว่าง รูปแบบการสื่อสาร สถานภาพสังคม กับ
ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพัฒนากรในเขตจังหวัดนครราชสีมา

นางสาวบุณณิกา วงศ์วานิช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-578-154-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017181

I103121A6

AN EXAMINATION OF THE RELATIONSHIPS BETWEEN
SOCIO-ECONOMIC STATUS, JOB SATISFACTION AND
THE COMMUNICATION PATTERNS OF RURAL CHANGE AGENTS
IN NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

Miss Boonniga Wongwanish

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-578-154-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสาร สถานภาพสังคม
กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพัฒนากร
ในเขตจังหวัดนครราชสีมา

โดย

นางสาวบุณิกา วงศ์วานิช

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

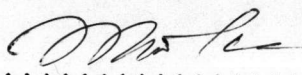
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี เขยจรรยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุบลวรรณ บิดิพัฒนะ ไชยิต)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี เขยจรรยา)

..... กรรมการ
(ดร. วิเชียร เกตุสิงห์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ลงในกรอบสี่เหลี่ยมที่เตรียมแผ่นเดียว

มูลนิธิ วังศ์วานิช : ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสาร สถานภาพสังคมกับ
ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพัฒนากรใน เขตจังหวัดนครราชสีมา (AN EXAMINATION
OF THE RELATIONSHIPS BETWEEN SOCIO-ECONOMIC STATUS, JOB SATISFACTION
AND THE COMMUNICATION PATTERNS OF RURAL CHANGE AGENTS IN NAKHON
RATCHASIMA PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา ผศ.พัชนี เชยจรรยา, 120 หน้า.

ISBN 974-578-154-1

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบการสื่อสารในองค์การ (หน่วยงาน) สถานภาพสังคม
กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพัฒนากรใน เขตจังหวัดนครราชสีมาโดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา
จำนวน 107 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ส่วนการวิเคราะห์ใช้การ
หาค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าสหสัมพันธ์แบบ Pearson Correlation ค่าสถิติ
t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน การประมวลผลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺
ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการสื่อสารสองทาง การสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ
ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพัฒนากร
2. พัฒนาการเพศชายและเพศหญิง มีรูปแบบการสื่อสารสองทาง และความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน แต่มีรูปแบบการสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการแตกต่างกัน
3. พัฒนาการที่มีช่วงอายุต่างกัน มีรูปแบบการสื่อสารสองทาง ไม่แตกต่างกันแต่มีรูปแบบการ
สื่อสารอย่างไม่เป็นทางการแตกต่างกัน ผู้ที่มีอายุมากมีการสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการมากกว่าผู้ที่มีอายุ
น้อยกว่า
4. พัฒนาการที่มีระดับการศึกษา อายุราชการ ตำแหน่ง ระดับ (ซี) เงินเดือนต่างกัน มีรูปแบบ
การสื่อสารสองทางและการสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการไม่แตกต่างกัน
5. พัฒนาการที่มีอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ ตำแหน่ง ระดับ (ซี) ต่างกันมีความพึงพอใจ
ในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน
6. พัฒนาการที่มีเงินเดือนต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ผู้ที่มีเงินเดือน
มากมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากกว่า ผู้ที่มีเงินเดือนน้อยกว่า

ภาควิชา ..... การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา ..... นิเทศศาสตร์พัฒนากร
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

BOONNIKA WONGWANICH : AN EXAMINATION THE RELATIONSHIPS BETWEEN SOCIO-ECONOMIC STATUS, JOB SATISFACTION AND THE COMMUNICATION PATTERNS OF RURAL CHANGE AGENTS IN NAKHON RATCHASIMA PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR PATCHANEE CHEYJUNYA, M.A. 120 PP. ISBN 974-578-158-1 --

The Objective of this study is to investigate the communication patterns in organization (unit), socio-economic status and job satisfaction of rural change agents in NAKHON RATCHASIMA PROVINCE. One hundred and seven change agents were selected for the interview. Percentage, Frequency, Mean, Pearson Correlation, T-test and One Way Analysis of Variance were use for data analysis.

Results of the study are as follow;

1. There was a significant positive relationship between two-way communication pattern, non-formal communicaiton pattern in terms of job satisfaction of rural change agents.
2. There was no differences between male and female rural change agents in terms of two-way communication pattern and job satisfaction and was differences in terms of non-formal communication pattern.
3. There was no differences among change agents of different age group in terms of two-way communication pattern and was differences in terms of non-formal communication pattern those who have high non-formal communication pattern are older.
4. There was no differences among change agents of different education level, work experience, position, position level and income in terms of two-way communication pattern and non-formal communicaiton pattern.
5. There was no differences among change agents of different age group, education level, position and position level in terms job satisfaction.
6. There was differences among change agents of different income in terms of job satisfaction those who have high job satisfaction are high income.

ภาควิชา ..... การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา ..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะความกรุณาความช่วยเหลือ และเอาใจใส่ดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี เขยจรรยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และควบคุมการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุบลวรรณ บิดิพัฒนะ โฆษิต ประธานกรรมการ ที่กรุณาสละเวลาในการเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมทั้ง ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ที่กรุณาแนะนำทางด้านสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และกรุณาเป็นกรรมการในการสอบ นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยบางส่วน มา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ขอขอบพระคุณพัฒนากรในจังหวัดนครราชสีมาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดี และขอขอบพระคุณบิดา มารดา พี่น้อง และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ได้ให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้นเป็นอย่างยิ่ง

.....

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อจำกัดของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
นิยามศัพท์	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2 ทฤษฎี แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
3 ระเบียบวิธีวิจัย	38
4 ผลการวิจัย	47
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
เอกสารอ้างอิง	97
ภาคผนวก	102
ภาคผนวก ก	103
ภาคผนวก ข	107
ภาคผนวก ค	109
ประวัติผู้เขียน	120

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ รูปแบบการสื่อสาร	50
2 แสดงการจัดลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับช่องทางข่าวสาร ที่ได้รับบ่อยครั้งที่สุด	51
3 แสดงการจัดลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบกพร่องในการ ติดต่อสื่อสารในหน่วยงานที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งที่สุด	52
4 แสดงการจัดลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการสั่งงาน ของผู้บังคับบัญชาบ่อยครั้งที่สุด	53
5 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	54
6 แสดงการจัดลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้ เกิดความไม่สบายใจในการทำงานบ่อยครั้งที่สุด	55
7 แสดงการจัดลำดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำ เมื่อเกิดความไม่สบายใจในการทำงานบ่อยครั้งที่สุด	56
8 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรรูปแบบการสื่อสาร กับความเข้าใจในงาน/หน่วยงาน	57
9 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรรูปแบบการสื่อสาร กับความพอใจในความสำเร็จในการปฏิบัติงาน	59
10 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรรูปแบบการสื่อสาร กับความพอใจในการได้รับการยอมรับนับถือ	60
11 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรรูปแบบการสื่อสาร กับความพอใจในลักษณะของงาน	61
12 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรรูปแบบการสื่อสาร กับความพอใจในความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน	62
13 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรรูปแบบการสื่อสาร กับความพอใจในความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	63

14	แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรรูปแบบการสื่อสาร กับความพอใจในเงินเดือน/รายรับ.....	64
15	แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรรูปแบบการสื่อสาร กับความพอใจต่อสภาพการทำงาน.....	65
16	แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรรูปแบบการสื่อสาร กับความพอใจในการปฏิบัติงานของพัฒนากร.....	66
17	แสดงค่าเฉลี่ยและความหมายของความคิดเห็นเกี่ยวกับ รูปแบบการสื่อสาร จำแนกตามเพศ.....	68
18	แสดงค่าเฉลี่ยและความหมายของความคิดเห็นเกี่ยวกับ รูปแบบการสื่อสาร จำแนกตามอายุ.....	69
19	แสดงค่าเฉลี่ยและความหมายของความคิดเห็นเกี่ยวกับ รูปแบบการสื่อสาร จำแนกตามระดับการศึกษา.....	71
20	แสดงค่าเฉลี่ยและความหมายของความคิดเห็นเกี่ยวกับ รูปแบบการสื่อสาร จำแนกตามอายุราชการ.....	72
21	แสดงค่าเฉลี่ยและความหมายของความคิดเห็นเกี่ยวกับ รูปแบบการสื่อสาร จำแนกตามตำแหน่ง.....	73
22	แสดงค่าเฉลี่ยและความหมายของความคิดเห็นเกี่ยวกับ รูปแบบการสื่อสาร จำแนกตามระดับ(ซี).....	74
23	แสดงค่าเฉลี่ยและความหมายของความคิดเห็นเกี่ยวกับ รูปแบบการสื่อสาร จำแนกตามเงินเดือน.....	75
24	แสดงค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จำแนกตามเพศ.....	76
25	แสดงค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จำแนกตามอายุ.....	77
26	แสดงค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	78
27	แสดงค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จำแนกตามอายุราชการ.....	79

28	แสดงค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จำแนกตามตำแหน่ง	80
29	แสดงค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จำแนกตามระดับ	81
30	แสดงค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จำแนกตามเงินเดือน	82
31	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	103
32	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่วงอายุ	103
33	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	104
34	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุราชการ	104
35	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง	105
36	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับ (ซี)	105
37	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเงินเดือน	106
38	แสดงการทดสอบความแตกต่างแบบ Scheffé'	107
39	แสดงการทดสอบความแตกต่างแบบ Scheffé'	108
40	แสดงการทดสอบความแตกต่างแบบ Scheffé'	108